

УДК 340

DOI <https://doi.org/10.33216/2218-5461-2021-42-2-38-45>

РИЗИКООРІЄНТОВАНИЙ КОНТРОЛЬ У СФЕРІ ГОСПОДАРЮВАННЯ ЯК ЗАПОБІЖНИК ВИНИКНЕННЮ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕБЕЗПЕКИ

Барабаш Т.О.

RISK-ORIENTED CONTROL IN THE AREA OF ECONOMIC ACTIVITIES AS PREVENTION OF ECONOMIC INSECURITY

Barabash T.O.

Досліджено правове регулювання виконання такої функції Бюро економічної безпеки України, як антикорупційний контроль, а також окреслено законодавчі вимоги до програм із запобігання корупції. Розглянуто складові елементи й структуру дій суб'єктів господарювання при розробці антикорупційної програми юридичної особи. Обґрунтовано наявність підстав для застосування дієвих важелів впливу на суб'єктів господарювання в частині виконання ними припису щодо здійснення функцій антикорупційного контролю. Запропоновано розробити пропозиції про внесення змін і доповнень до Закону України «Про Бюро економічної безпеки України», що стосуються суті, змісту процедур ризикоорієнтованого контролю у сфері господарювання як його функції.

Ключові слова: економічні правопорушення, шахрайство, Бюро економічної безпеки, антикорупційний контроль, антикорупційна програма юридичної особи, ризикоорієнтований контроль у сфері господарювання.

Постановка проблеми. Високий ступінь ризиків при веденні господарської діяльності в Україні не лише шкодить інтересам інвесторів, навіть відлякує їх, і підриває інвестиційний клімат у державі, а й сповільнює економічний розвиток в цілому. Крім того, їх наявність не сприяє, точніше перешкоджає, задоволенню суспільних інтересів (що, як відомо, контролюється державою і перебуває в зоні її відповідальності), а інколи навіть становить загрозу економічній безпеці, що неприпустимо і з чим будь-яка країна не може змиритися. Отже, зменшення ризиків у сфері господарювання – надважливе, у той же час і надскладне завдання влади.

Виходячи з вищенаведеного, а також враховуючи те, що система контролю у сфері господарювання все ще не позбавлена вад, актуальність визначення й реалізації функціоналу ризикоорієнтованого контролю у зазначеній сфері як запобіжника економічної небезпеки не викликає сумнівів. Підтвердженням вказаному може слугувати, зокрема, і те, що обсяг господарських операцій, які здійснюються в Україні без отримання необхідних дозволів через недоліки відповідного законодавства, несе в собі великі ризики.

Крім того, так звана усиченість (що є наслідком недалекоглядності чи недоопрацювань законотворців) функцій державних і недержав-

них органів, які здійснюють ризикоорієнтований контроль, робить намагання суб'єктів забезпечення економічної безпеки досягти превентивних цілей малоефективними. Додамо, що в Україні так і не вдалося повністю викоринити практику вчинення економічних правопорушень під прикриттям господарських операцій. Причому це притаманно як суб'єктам господарювання, так і контролюючим органам. Цілком зрозуміло, що невпинне зростання кількості економічних правопорушень призводить до негативних наслідків, зокрема, уповільнюється прогрес, ускладнюється процедура і протікання відносин, зменшується довіра закордонних інвесторів, що, урешті-решт, шкодить іміджу держави на світовій арені, знижує її інвестиційну привабливість. Незважаючи на перераховані недоліки, у нашій країні державна та інші програми управління ризиками залишаються недостатньо гнучкими, а ризикоорієнтований контроль – не дуже популярним. Так, згідно з даними дослідження, проведеного у 2020 році PwC (PricewaterhouseCoopers), кожна четверта організація в Україні не має спеціальної програми з управління ризиками, а 41% українських компаній при скоєнні економічних правопорушень не проводив їх розслідувань і лише третина з них повідомила про це свою наглядову раду [1].

З огляду на сказане вбачається за важливе те, що в нашій державі із прийняттям Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» [10] почала діяльність така нова інституція. Це – Бюро економічної безпеки (далі – БЕБ), тобто центральний орган виконавчої влади, на який покладаються завдання протидії правопорушенням, які посягають на функціонування економіки держави. БЕБ покликане вести боротьбу з відмиванням коштів і захищати фінансову систему держави від злочинного її використання. У зв'язку з цим вважаємо за необхідне вивчити потенційні можливості вказаного Бюро щодо протидії економічним правопорушенням й надати

наукову оцінку, провести аналіз як досвіду роботи аналогічних органів у провідних країнах, так і реформаторських дій і результатів превенції проявів ризиків і загроз у сфері господарювання, що підживлюють стан економічної безпеки, з'ясувати перспективи і наслідки реалізації норм згаданого Закону, яким, до речі, закладено правові основи організації й діяльності БЕБ. На наш погляд, у разі комплексного й всебічного дослідження приписів Закону, публікації коментаря, усунення виявлених недоліків дієвість й ефективність акта підвищиться.

Стан дослідження. Як відомо, у вітчизняній науці на цей час розроблено теоретико-методологічне обґрунтування головних підходів до формування і функціонування механізму (системи) господарсько-правового забезпечення економічної безпеки України. Так, Є. М. Білоусов, завдяки вивченню сучасних наукових поглядів на суть і правову природу категорії «економічна безпека», вперше визначив її місце у вітчизняному господарському праві й господарському законодавстві, спрогнозував виклики [2], що стоять нині.

Крім того, контрольні функції суб'єктів здійснення державного й недержавного контролю щодо суб'єктів господарювання досліджувала Н. В. Никитченко. Зокрема, учена виокремлює загальну групу суб'єктів правовідносин у сфері господарювання й контролю, до якої, на її думку, входять відокремлені підрозділи, філії, представництва господарських організацій зі статусом юридичних осіб, цехи, лабораторії, відділи, департаменти господарських організацій та інші, оскільки саме з огляду на статус цих учасників корегуються контрольні правовідносини та їх правове навантаження [3, с. 93], що, звісно, має важливе значення для вивчення функціоналу ризикоорієнтованого контролю у сфері господарювання як запобіжника виникненню економічної небезпеки.

Як нами вже відзначалося, у взаємовідносинах із дозвільним органом для суб'єктів

господарювання найбільшим ризиком є правова невизначеність. Наприклад, через неврегульованість процедур погоджень виникають корупційні ризики. Саме це стало невід'ємною складовою комплексного дослідження базових принципів дозвільної системи у сфері господарської діяльності, проведеного К. І. Апанасенко. У монографії згаданої вченої викладено результати **господарсько-правового аналізу теоретичних основ, правової природи й головних характеристик дозвільних правовідносин у сфері господарської діяльності**. На переконання авторки, у нормах дозвільного законодавства, якими встановлені вимоги до суб'єктів господарювання, що претендують на отримання права на здійснення визначеного законом виду господарської операції, що несе певні ризики, закладено специфічні інструменти контролю за ризиками [4]. Підходи до пізнання ризикоорієнтованого контролю у сфері господарювання пропонувала О. В. Шаповалова. Так, обстоюючи функціонально-цільовий підхід до вдосконалення законодавства з питань контролю за ризиками державно-приватного партнерства у сфері господарювання, вона спирається на положення фундаментальних знань про господарський контроль та його рухливі форми [5, с.238]. Проте, як відомо, ризикоорієнтований контроль вважається елементом загальної системи управління ризиками, а не лише при державно-приватному партнерстві. Виходячи з цього, стає очевидною необхідність дослідження проблем ризикоорієнтованого контролю у сфері господарювання як запобіжника економічної небезпеки.

Виклад основного матеріалу. Розпочинаючи висвітлення питання, передусім нагадаємо, що ризикоорієнтований контроль у сфері господарювання є **правовою формою державного регулювання економіки. Натомість у згаданій сфері (тобто при веденні господарської діяльності) завжди існує**

чинник ризику, що може негативно вплинути на економічну безпеку. Діяння, унаслідок яких він з'являється, можуть оцінюватися не лише правоохоронними органами й органами державного контролю, а й громадськими організаціями, особами, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції, і суб'єктами господарювання (згідно з приписами законодавства про запобігання корупції).

Мета статті – дослідити законодавчі положення про Бюро економічної безпеки України і запобігання корупції на предмет наявності в них підстав застосування дієвих важелів впливу на суб'єктів господарювання задля дотримання ними припису щодо виконання функцій антикорупційного контролю.

Виходячи з мети, перед нами постало **завдання** – обґрунтувати доцільність внесення змін до законодавства про Бюро економічної безпеки України, що дозволить підвищити активність суб'єктів господарювання, зокрема, у частині виконання згідно з нормативними приписами функцій антикорупційного контролю.

У контексті наведеного передусім наголосимо, що Законом України «Про запобігання корупції» закріплено положення стосовно того, що запобіжна функція антикорупційного контролю виконують суб'єкти господарювання [6]. Зокрема, згідно із Законом до них висувається вимога щодо вжиття заходів із виявлення, протидії та запобігання корупції у діяльності суб'єктів господарювання, що можливо зробити шляхом спостереження й надання інформації спеціально уповноваженим органам (у складі суб'єкта) про підозру у тому, що будь-ким провадиться заборонена діяльність. Цілком зрозуміло, що дана вимога адресована державним, комунальним підприємствам, господарським товариствам (у яких державна або комунальна частка перевищує 50 %). Більш того, вона є умова відповідності щодо середньооблікової кількості працюючих й обсягу валового доходу від реалізації продукції (робіт, послуг). Згадана вимога висувається також

інших суб'єктів господарювання, наприклад, тих, на діяльність яких поширюється дія законодавства України про публічні закупівлі.

Зупинимось на цьому детальніше. Так, Закон України «Про запобігання корупції» містить самостійний розділ із «Запобігання корупції у діяльності юридичних осіб», у перших положеннях якого закріплено його (запобігання) загальні засади, а саме: забезпечення керівником, засновником (учасниками) розробки і вжиття заходів, які є необхідними й обґрунтованими для запобігання і протидії корупції у діяльності юридичної особи; проведення регулярної оцінки корупційних ризиків у її діяльності [6, ч.1, ч.2 ст.61], а уповноважена особа має організувати дотримання й виконання цих приписів. Крім того, нормативним актом, що розглядається, дозволяється створення окремого структурного підрозділу, організація функціонування якого належить до сфери дії уповноваженої особи.

Для виконання на практиці приписів зазначеного Закону їх необхідно було конкретизувати. З огляду на це, а також із метою створення системи, використання якої дозволяло б своєчасно повідомляти й інформувати правоохоронні органи про господарські й фінансові операції господарських організацій, схожі на корупційні, Національним агентством з питань запобігання корупції затверджено Типову антикорупційну програму юридичної особи (далі – Типова програма) [7].

Розкриваючи питання, не можна залишити поза увагою й те, що в науковій літературі систематизовано способи шахрайств, що вчинюються під прикриттям господарських операцій. Основними з них, зокрема, є ті шахрайства: 1) що мають оболонку діяльності інвестиційних компаній; 2) що маскуються відносинами у сфері страхування, серед яких викремлено обманне залучення клієнтів страховими компаніями з наступним заволодінням страховими внесками, та отримання стра-

хових виплат клієнтами шляхом обману страхових компаній; 3) що маскуються кредитно-банківськими операціями; 4) що вчиняються під прикриттям здійснення торговельної діяльності або діяльності з надання послуг; 5) у формі заволодіння грошима державного бюджету як компенсації за сплату податку на додану вартість виробленої продукції [8, с. 266].

На наше переконання, суб'єктами господарювання при розробці своєї програми й обранні ділових партнерів доцільно орієнтуватися на запропоновані групи. При цьому важливо оцінювати, наскільки прозорою є їх діяльність. Ризик несвідомого обрання партнером суб'єкта господарювання, який має антиекономічні цілі (отримання нелегальної економічної вигоди), можна мінімізувати, якщо для різних сфер діяльності Уповноваженою особою буде чітко розроблений алгоритм і визначений зміст самих процедур відбору юридичною особою ділових партнерів.

У контексті сказаного зауважимо, що вчені Л. Лазебник і А. Оніщик запропонували класифікацію фіктивної діяльності суб'єктів господарювання, обґрунтувавши наступні важливі критерії поділу: особливості вчинення протиправної діяльності; структура організації отримання нелегальної економічної вигоди; цілі фіктивної діяльності; спосіб обрахування збитку для економічної системи країни від одержуваної завдяки фіктивному підприємству вигоди; розмір одержуваної вигоди; тривалість; джерела отримання вигоди; характер застосуванням моделі господарської діяльності та ін. [9, с. 39].

Зауважимо, що науковці всебічно вивчали проведення антикорупційної перевірки наявних або потенційних ділових партнерів юридичної особи з метою оцінки корупційних ризиків й розробки примірних форм антикорупційних застережень. Виходячи з цього вбачається своєчасним і потрібним прове-

дення аналізу доцільність взаємодії новоствореного Бюро економічної безпеки з уповноваженою особою.

Нагадаємо, що правові основи організації й діяльності, завдання й цілі БЕБ України закріплено у Законі України «Про Бюро економічної безпеки України» [10]. Воно, і ми на цьому вже акцентували, має статус центрального органу виконавчої влади, на який покладаються завдання щодо протидії правопорушенням, зокрема, тим, які за своїм характером шкодять функціонуванню економіки держави. Відповідно до поставлених завдань Бюро виконує правоохоронну, аналітичну, економічну, інформаційну та інші функції. Діяльність БЕБ спрямовує й координує Кабінет Міністрів України. Крім того, у розслідуванні вчинків дане Бюро застосовує сучасний та дієвий підхід, який має назву «ризикоорієнтований».

Спираючись на положення вищезгаданого Закону, можемо констатувати, що одне з основних завдань Бюро полягає в збиранні й аналізі інформації про правопорушення, що впливають на економічну безпеку держави, і визначення способів запобігання їх виникненню в майбутньому. У ст. 4 Закону прямо передбачено завдання усунення передумов створення схем протиправної діяльності у сфері економіки [10]. Із метою його виконання Бюро взаємодіє не лише з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, іншими органами влади, а й з підприємствами. Наприклад, витребування цим органом інформації та/або документів від підприємств може здійснюватися відповідно до їх підслідності й в порядку, визначеному законодавством [10, ч.7 ст.7]. Проте інформаційна взаємодія Бюро з підприємствами не вичерпується лише витребуванням інформації та/або документів, що сигналізують про корупційно орієнтовані діяння.

У той же час суб'єкт господарювання має уповноважену особу. Дослідивши законодавчі положення стосовно її статусу, можемо констатувати, що контрольну функцію із забезпечення інформаційно-комунікативної безпеки у виробничо-господарських відносинах, яку вона виконує, на наш погляд, потрібно підсилити. Цьому може сприяти врегулювання відносин недержавного антикорупційного контролю на двох основних рівнях: на рівні суб'єктів таких відносин і ззовні щодо них – фахівцями Бюро економічної безпеки. Саме з боку останніх мають проводитися оцінка локальної нормотворчості й ґрунтовний аналіз антикорупційної програми суб'єкта господарювання, бо як раз до співробітників БЕБ могла би звертатися уповноважена особа за рекомендаціями щодо виконання вимог Типової антикорупційної програми юридичної особи. Доцільність цього пояснюється тим, що виникає потреба відтворення в антикорупційній програмі юридичної особи деяких позицій інформаційної взаємодії. Спільно із Бюро суб'єкт господарювання може визначити додаткові антикорупційні стандарти і процедури щодо обміну інформацією. Опис їх змісту варто включати до Антикорупційної програми.

Слід додати, що на основі рекомендацій суб'єкт господарювання може визначити додаткові принципи відбору ділових партнерів, зважаючи не лише на специфіку своєї діяльності, а й на доступність інформації про потенційного партнера. За такої співпраці уповноважена особа встановлюватиме критерії й порядок проведення антикорупційної перевірки ділових партнерів, але вже зважаючи на специфіку взаємодії й обміну інформацією про контрагентів з Бюро. Крім того, суб'єкт господарювання може передбачити для уповноваженої особи додаткові обов'язки, враховуючи особливості своєї діяльності. Наведене дає підстави стверджувати, що доречно було

б Бюро економічної безпеки додати відповіді повноваження.

У той же час варто пам'ятати, що Бюро економічної безпеки України до проведення комплексу заходів з оцінювання ризиків у сфері економіки залучає контролюючі органи, інші державні органи, що провадять діяльність у сфері запобігання загрозам економічній безпеці держави, суб'єктів господарювання. У свою чергу, комплекс його заходів з оцінювання ризиків у сфері економіки, як уже було вище вказано, включає збирання, обробку, оцінювання й аналіз інформації щодо результатів діяльності контролюючих і державних органів, що провадять діяльність у сфері запобігання загрозам економічній безпеці держави. Проте серед джерел інформації, необхідної для проведення комплексу заходів з оцінювання ризиків у сфері економіки, передбаченого ч. 1, 3, 4 ст. 13 Закону [10], відсутня інформація, яку надає суб'єкт господарювання в особі уповноваженого. Недоліком слід визнати і те, що недержавний контроль у сфері господарювання належним чином не окреслений, бо це виправдано, а отже, треба усунути цю прогалину.

Наведене зайвий раз підтверджує, що наявні підстави для наділення додатковими повноваженнями Бюро економічної безпеки щодо інформаційно-комунікативної взаємодії з суб'єктом господарювання.

Висновок. Підсумовуючи, вкажемо, що з огляду на те, що у сфері господарювання присутній чинник ризику, дія якого може негативно вплинути на економічну безпеку держави, доцільно й необхідно врегулювати відносини з недержавного антикорупційного контролю, що проводиться на двох основних рівнях: на рівні суб'єктів таких відносин і ззовні щодо них – фахівцями Бюро економічної безпеки. Зауважимо. Що саме з боку останніх мають проводитися оцінка локальної нормотворчості й ґрунтовний аналіз

антикорупційної програми суб'єкта господарювання. До речі, саме до співробітників БЕБ могла би звертатися уповноважена особа за рекомендаціями щодо виконання вимог Типової антикорупційної програми юридичної особи, що, у свою чергу, свідчитиме про використання у сфері господарювання ризикоорієнтованого контролю. Крім того, варто об'єднати зусилля і посилити взаємовплив й взаємодію між Бюро економічної безпеки і недержавним контролем з боку суб'єкта господарювання, оскільки ризики оцінюються обома одночасно. Наведене дає підстави стверджувати, що доречно було б Бюро економічної безпеки додати відповіді повноваження, а отже, слід розробити і надати пропозицій про внесення змін і доповнень до Закону України «Про Бюро економічної безпеки України», що стосуються суті, змісту процедур ризикоорієнтованого контролю у сфері господарювання як його функції.

Література:

1. Всесвітнє дослідження економічних злочинів та шахрайства 2020 / PricewaterhouseCoopers. 2020. URL : <https://www.pwc.com/ua/uk/survey/2020/economic-crime-survey.html>.
2. Білоусов Є. М. Господарсько-правові засоби забезпечення економічної безпеки України : автореф. дис..... д-ра юрид. наук : спеціальність: 12.00.04. Харків, 2019. 45 с.
3. Никитченко Н. В. Правове регулювання державного контролю у сфері господарської діяльності: дис. ... д-ра юрид. наук: спеціальність: 12.00.04. Київ, 2015. 480 с.
4. Апанасенко К. І. Дозвільні правовідносини у сфері господарювання: проблеми теорії і практики. Київ: ДУ «Ін-т економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Нац. акад. наук України», 2020. 430 с.
5. Шаповалова О. В. Підходи до пізнання ризикоорієнтованого контролю. *Діалектика публічних і приватних інтересів у державному регулюванні економіки*: зб. матеріалів «круглого столу», м. Київ, 8 листопада 2013р./ ред. кол.: В. С. Щербина (голова), Т. В. Боднар та ін. Київ: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2013. С. 235–238 (256 с.)

6. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст. 2056

7. Типова антикорупційна програма юридичної особи, затверджена рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 2.03.2017 р. № 75. *Офіційний вісник України*. 2017. № 22. Ст. 645. С. 471.

8. Заяць К. Криміналістична характеристика шахрайств, що маскуються оболонкою господарських правовідносин. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. №9. С. 262–266.

9. Лазебник Л., Оніщик А. Класифікація фіктивної діяльності суб'єктів господарювання. *Вісник академії праці соціальних відносин і туризму*. 2019. №2. С. 36–46

10. Про Бюро економічної безпеки України: Закон України від 28.01.2021 р. № 1150-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1150-20>.

References:

1. Vsesvitnie doslidzhennia ekonomichnykh zlochyv ta shakhraistva 2020 / PricewaterhouseCoopers. 2020. URL : <https://www.pwc.com/ua/uk/survey/2020/economic-crime-survey.html>.

2. Bilousov Ye. M. Hospodarsko-pravovi zasoby zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky Ukrainy : avtoref. dys.... d-ra yuryd. nauk : spetsialnist: 12.00.04. Kharkiv, 2019.45 s.

3. Nykytchenko N. V. Pravove rehuliuвання derzhavnoho kontroliu u sferi hospodarskoi diialnosti: dys. ... d-ra yuryd. nauk: spetsialnist: 12.00.04. Kyiv, 2015. 480 s.

4. Apanasenko K. I. Dozvilni pravovidnosyny u sferi hospodariuvannia: problemy teorii i praktyky. Kyiv: DU «In-t ekonomiko-pravovykh doslidzen imeni V. K. Mamutova Nats. akad. nauk Ukrainy», 2020. 430 s.

5. Shapovalova O. V. Pidkhody do piznannia ryzykooorientovanoho kontroliu. *Dialektyka publichnykh i pryvatnykh interesiv u derzhavnomu rehuliuванні ekonomiky: zb. materialiv «kruhloho stolu»*, m. Kyiv, 8 lystopada 2013r./ red. kol.: V. S. Shcherbyna (holova), T. V. Bodnar ta in. Kyiv: NDI pryvatnoho prava i pidpriemnytstva imeni akademika F. H. Burchaka NAPrN Ukrainy, 2013. S. 235–238 (256 s.)

6. Pro zapobihannia koruptsii: Zakon Ukrainy vid 14.10.2014 r. № 1700-VII. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 2014. № 49. St. 2056

7. Typova antykoruptsiina prohrama yurydychnoi osoby, zatverdzhena rishenniam Natsionalnoho ahentstva z pytan zapobihannia

koruptsii vid 2.03.2017 r. № 75. *Ofitsiynyi visnyk Ukrainy*. 2017. № 22. St. 645. S. 471.

8. Zaiats K. Kryminalistychna kharakterystyka shakhraistv, shcho maskuiutsia obolonkoiu hospodarskykh pravovidnosyn. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. 2019. №9. S. 262–266.

9. Lazebnyk L., Onishchuk A. Klasyfikatsiia fiktyvnoi diialnosti subiektiv hospodariuvannia. *Visnyk akademii pratsi sotsialnykh vidnosyn i turyzmu*. 2019. №2. S. 36–46

10. Pro Biuro ekonomichnoi bezpeky Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 28.01.2021 r. № 1150-IX. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1150-20>.

Risk-oriented control in the area of economic activities as prevention of economic insecurity. Barabash T.O. – Article.

The legal regulation of the performance of such a function of the Bureau of Economic Security of Ukraine as anti-corruption control has been studied, as well as the legal requirements for anti-corruption programs have been outlined. It is proved that given that in the economic sphere there is a risk factor, the action of which can negatively affect the economic security of the state, it is expedient and necessary to regulate relations on non-state anti-corruption control, which is carried out at two main levels. and externally in relation to them - by specialists of the Bureau of Economic Security. It is noted that the latter should assess the local rule-making and a thorough analysis of the anti-corruption program of the business entity. By the way, it was the BEB staff that could be approached by an authorized person for recommendations on compliance with the requirements of the Standard Anti-Corruption Program of a legal entity, which, in turn, would indicate the use of risk-based control in the field of management. In addition, it is worthwhile to join forces and strengthen the interaction and interaction between the Bureau of Economic Security and non-governmental control by the entity, as the risks are assessed by both at the same time. It is argued that it would be appropriate to add to the Bureau of Economic Security response powers, and therefore, should develop and submit proposals for amendments to the Law of Ukraine "On the Bureau of Economic Security of Ukraine" concerning the nature and content of risk control procedures in the field of management as its function.

Key words: economic offenses, fraud, Bureau of Economic Security, anti-corruption control, anti-corruption program of a legal entity, risk-oriented control in the area economic activities.

Рискоориентированный контроль в сфере хозяйствования как предупреждение возникновения экономической опасности. Барабаи Т.О. – Статья.

Исследовано правовое регулирование выполнения такой функции Бюро экономической безопасности Украины, как антикоррупционный контроль, а также обозначены законодательные требования к программам по предупреждению коррупции. Рассмотрены составляющие элементы и структура действий субъектов хозяйствования при разработке антикоррупционной программы юридического лица. Обоснованно наличие оснований для задействования рычагов воздействия на субъекты хозяйствования в части выполнения ими предписания по осуществлению функций антикоррупционного контроля. Предложено разработать предложения о внесении изме-

нений и дополнений в Закон Украины «О Бюро экономической безопасности Украины», касающиеся сути, содержания процедур рискоориентированного контроля в сфере хозяйствования как его функции.

Ключевые слова: экономические правонарушения, мошенничество, Бюро экономической безопасности, антикоррупционный контроль, антикоррупционная программа юридического лица, рискоориентированный контроль в сфере хозяйствования.

Авторська довідка:

Барабаи Тетяна Олегівна – доцентка кафедри приватного права Інституту управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Київ, Україна.

Стаття надійшла до редакції 30 червня 2021 р.